

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02
225 02 Praha 025

dne / date 26. 7. 2019

věc / re Přípomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. k návrhu textu Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3400-3600 MHz zveřejněného dne 26. 6. 2019

FORMULÁŘ PRO UPLATNĚNÍ PŘIPOMÍNEK, STANOVISEK A NÁZORŮ

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3400-3600 MHz zveřejněného dne 26. 6. 2019

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

T-Mobile Czech Republic a.s.
Tomíčková 2144/1
149 00 Praha 4

IČ:

649 49 681

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:

JUDr. Ing. Martin Orgoník

na základě plné moci

Kontaktní osoba:

JUDr. Ing. Martin Orgoník

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Níže uvedené připomínky neobsahují obchodní tajemství nebo důvěrné informace.

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k návrhu dokumentu **Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3400-3600 MHz** zveřejněného dne 26. 6 2019 (dále jen „**Vyhlášení**“) na diskuzním místě Českého telekomunikačního úřadu (dále také „ČTÚ“ nebo „Úřad“).

Úvodem

T-Mobile, člen skupiny Deutsche Telekom AG, dlouhodobě prosazuje podnikání na českém trhu za férových tržních podmínek, investiční stability, kontinuálně se profiluje rovněž jako významný a proaktivní nositel inovací, zaměstnavatel a obecně významný subjekt české ekonomiky. S těmito hodnotami přistupoval také mj. ke všem dosavadním výběrovým řízením na udělení práv k využívání kmitočtů. A s těmito hodnotami následně přistupoval k plnění rozvojových kritérií a k plnění závazků, které v aukcích převzal.

V této souvislosti bychom rádi zdůraznili, že jsme doposud do výstavby, rozvoje a údržby nejen naší stávající veřejné mobilní komunikační sítě a služeb, ale v posledním období také do konvergovaných sítí a služeb, investovali a budeme investovat finanční prostředky ve výši několika miliard českých korun a máme stále záměr poskytovat jak v současnosti, tak v budoucnosti nejmodernější a nej kvalitnější služby.

Toto je však možné pouze při podnikání za férových, rovných a nediskriminačních podmínek, a to včetně přístupu ke frekvenčním zdrojům. Tento atribut je významný při zvažování budoucích investic do rozvoje sítí a služeb na českém trhu, jeho pokřivení může vést k přehodnocení nastaveného investičního trendu.

Vysoce kvalitní služby na telekomunikačních trzích však **vyžadují velmi významné investice**, nejprve na samotné získání spektra a následně k vybudování sítě elektronických komunikací. Je zřejmé, že operátoři se rozhodnou investovat pouze tehdy, pokud mohou předpokládat přiměřenou návratnost své investice.

Naším přesvědčením je rovněž, že spravedlivá hospodářská soutěž je důležitá také pro spotřebitele. Zaručuje poskytování kvalitních služeb za spravedlivé ceny. S takovým nastavením přistupujeme rovněž k aukci kmitočtů pásma 700 MHz.

Tato aukce je podle nás jedna z **nejzásadnějších aukcí ve výhledu několika desítek let**. Tato aukce bude hrát zcela klíčovou roli z pohledu rozvoje sítí 5. generace. Považujeme za důležité, aby si toto uvědomovala také Česká republika.

Rozvoj sítí 5. generace je dnes široce diskutovaným tématem. 5G sítě nebudou pouze sítě, které umožní datové přenosy ve vyšší rychlosti, ale rovněž ostatní ukazatele kvality budou skokově vylepšeny (např. latence). Bude se jednat zcela jistě o revoluční změnu, neboť sítě nové generace nebudou substitutem pro stávající komunikační sítě a služby, nýbrž budou primárně určeny pro zcela nový účel jako je internet věcí včetně autonomních vozidel, robotizace, smart ekonomika, smart cities apod.

Rozvoj sítí 5. generace je rovnítkem k budování digitální ekonomiky budoucnosti. Toto bude vyžadovat i naprosto jiný přístup k architektuře komunikačních sítí. A je pak zcela zřejmé, že dostupnost spektra bude hrát při rozvoji 5G sítí svoji zásadní roli. Jedním z perspektivních pásem pro rozvoj 5G sítí je právě pásmo 700 MHz, dokonce se stalo jakýmsi pionýrským pásmem pod 1GHz s jedinečnými fyzikálními vlastnostmi umožňujícími kvalitní pokrytí rozlehlých území jak outdoor tak indoor, podporu masivní komunikace mezi přístroji (mMTC), ultra spolehlivou komunikaci s nízkou mírou latence.

Z pohledu investora do infrastruktury elektronických komunikací se dá shrnout, že aukce kmitočtů z pásma 700 MHz je aukcí o úspěšnosti zavedení 5G v celé ekonomice.

Posoudili jsme dokument Vyhlášení, který stanovuje podmínky pro udělení práv jak pro pásmo 700 MHz, tak pro pásmo 3400 - 3600 MHz (dále také „pásmo 3,5 GHz). Přestože máme několik připomínek a návrhů týkající se podmínek udělení práv pro pásmo 3,5 GHz, ve svém celku je považujeme za vyvážené a v souladu s cílem podpory rozvoje sítí 5. generace. Zejména velmi oceňujeme, že Úřad navrhuje pružnější závazky pokrytí a neuložení žádných dalších závazků a povinností, neboť takový režim závazků reflektuje potřebu flexibilního budování sítí nové generace.

Bohužel musíme konstatovat, že dokument Vyhlášení v části stanovující podmínky pro udělení práv pro využití pásma 700 MHz, tak jak je momentálně Úřadem navržen, jde naprosto **mimo legitimní očekávání investorů**. Tato část je ostrým kontrastem k podmínkám pro pásmo 3,5 GHz. Bez řádné analýzy navrhované podmínky umožňující vstup Nového operátora, které do značné míry nahrávají spekulativnímu vstupu takového operátora, bez řádné analýzy navrhované značně asymetrické závazky Stávajícím operátorům, a to vše za situace velkých očekávání rozvoje 5G sítí Stávajícími operátory nás vedou k jednoznačným závěrům, pro které v dalším textu přinášíme detailní argumenty,

a sice, že Vyhlášení:

- NEPŘEDSTAVUJE FÉROVOU SOUTĚŽ O OMEZENÝ ZDROJ RÁDIOVÝCH KMITOČTŮ.
- ZABRÁNÍ TAK INOVACÍM A DALŠÍMU ROZVOJI DIGITÁLNÍ INFRASTRUKTURY V ČESKÉ REPUBLICE,
- ČESKÁ REPUBLIKA V HORIZONTU NĚKOLIKA LET BUDE ZŘETELNĚ ZAOSTÁVAT ZA OSTATNÍMI ZEMĚMI EU, KTERÉ SI DŮLEŽITOST PÁSMO 700MHz VE VZTAHU K ROZVOJI SÍTÍ 5. GENERACE UVĚDOMUJÍ.
- V NĚKTERÝCH SVÝCH ASPEKTECH JE PROTIPRÁVNÍ A ÚŘAD NEPOSTUJE V SOULADU S REGULAČNÍM RÁMCEM PRO ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE.

PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU VYHLÁŠENÍ

1. OBECNĚ K DOKUMENTU VYHLÁŠENÍ

NAVROVANÉ PODMÍNKY VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ NEPOVEDOU K NAPLNĚNÍ DEKLAROVANÝCH CÍLŮ

V kapitole 2 návrhu Vyhlášení Úřad uvádí, že výběrové řízení na udělení práv v pásmu 700 MHz a 3400 – 3600 MHz sleduje 3 cíle:

- Podpora prohloubení hospodářské soutěže v oblasti elektronických komunikací;
- Zajištění efektivního využití rádiových kmitočtů ku prospěchu koncových uživatelů;
- Rozvoj nových služeb elektronických komunikací prostřednictvím bezdrátových vysokorychlostních sítí a vytvoření podmínek pro technologickou inovaci sítí a služeb elektronických komunikací, zejména s předpokladem budoucího rozvoje sítí 5G a služeb na nich poskytovaných.

K CÍLI PODPORA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Po důkladném prostudování návrhu Vyhlášení však docházíme k závěru, že jediným cílem, který Úřad ve skutečnosti sleduje, je krátkodobé zvýšení konkurence na trhu elektronických komunikací, a to bez ohledu na to, jak efektivní tato konkurence bude. Regulátor nezohledňuje, jak destruktivní efekt ve svém důsledku může na trh mít, jaký skutečný prospěch přinese koncovým uživatelům.

V této souvislosti poukazujeme na skutečnost, že český trh elektronických komunikací nevybočuje z pohledu své konkurenceschopnosti z evropského měřítka. Trh dlouhodobě vykazuje jednu z největších úrovní kvality poskytovaných služeb¹, což samo o sobě je známkou vysoké míry konkurence na trhu. Úroveň maloobchodních cen se konstantě snižuje a spotřebitelé dostávají za své peníze stále více služeb.

Na tomto místě důsledně poukazujeme na to, že neexistuje žádná analýza, která by doložila opak, tedy že český trh mobilních elektronických komunikací není konkurenceschopný a je třeba přistoupit k přijetí opatření na zvýšení této konkurence. Úřad se ve Vyhlášení pouze omezuje na konstatování, že z jeho dosavadní regulační a analytické činnosti vyplývá, že hospodářská soutěž může být dále prohloubena (viz. řádek 110-113). Svě závěry staví na své dosavadní regulační a analytické činnosti a zejména se dovolává 3K testu z roku 2018 a Předběžné analýzy. Na základě těchto dokumentů Úřad konstatuje, že některé segmenty maloobchodního

¹ Např. studie Opensignal: The State of Mobile Network Experience, May 2019

trhu a velkoobchodní trh vykazují některé znaky neefektivní hospodářské soutěže. Dle tvrzení Úřadu jde konkrétně o:

- a) vysokou úroveň nabídkových cen na rezidentním segmentu maloobchodního mobilního trhu v porovnání s ostatními zeměmi EU; a
- b) některé typy služeb mobilních operátorů jejich komerční velkoobchodní nabídky neumožňují vytvoření srovnatelných maloobchodních nabídek ze strany virtuálních mobilních operátorů.

Uvedeným tvrzením ale Evropská Komise ve svém posouzení testu 3K oponuje (viz vyjádření EK ze dne 24. 7. 2019) tím, že „*Ani zjištění ČTÚ, že trh nesměruje k účinné hospodářské soutěži (druhé kritérium), není důkazy předloženými v opatření dostatečně podloženo.*“

Posouzením vhodnosti a přiměřenosti nápravných opatření se přitom Úřad ani ve Vyhlášení ani v 3K Testu 2018 ani v Předběžné analýze nijak analyticky a koncepčně nezabýval. Závěry, že jediným nástrojem odstranění znaků neefektivní soutěže ad a) a b) Úřad tudíž činí bez jakékoli analýzy možných jiných nápravných postupů, zcela **neodůvodněně a v rozporu s principem proporcionality, kterým je Úřad vázán**. Úřad automaticky presumuje, že jediný účinný nástroj je balíček opatření, který má umožnit vstup čtvrtého operátora. Nadto se ale domníváme, že 3K test jako takový nelze použít jako podklad pro žádnou z regulačních činností Úřadu, což ostatně potvrdila ve svém prohlášení ze dne 24. 7. 2019 také Evropská Komise, která v závěru svého posouzení uvádí: „*Komise proto ČTÚ naléhavě žádá, aby přehodnotil své závěry o potřebě regulovat tento trh na základě zjištění uvedených v tomto návrhu opatření a své rozhodnutí přijmout návrh opatření v jeho stávající podobě.*“

Nedostatek analýzy nezbytnosti a přiměřenosti opatření je **podstatná právní vada procesu vyhlášení** – a to jak z hlediska obecných zásad správního práva, tak z hlediska Článku 52 odst. 2 SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Kodex). Současně Úřad zcela opomněl, v rozporu s požadavky Kodexu, analyzovat pravděpodobné účinky navrhovaných opatření na stávající a budoucí investice účastníků trhu, zejména v případě zavádění sítí, tak jak požaduje článek 52 Kodexu.

Takový postup Úřadu je nepřijatelný a jak uvádíme v dalším textu, v evropském kontextu nemá obdoby.

K CÍLI ROZVOJE NOVÝCH SLUŽEB, VČETNĚ 5G

Považujeme za důležité na tomto místě uvést, že všeobecným očekáváním od aukcí pásma 700 MHz je právě rozvoj nových technologií, nasazení 5G sítí. Pásmo 700 MHz je pionýrským pásmem standardizovaným právě pro rozvoj 5G sítí, z tohoto pohledu je pásmem velmi cenným. Množství 2x30 MHz je však množstvím, které může být za určitých okolností pro tento účel nedostatečným.

V obecné rovině proto velmi vítáme, že jedním z deklarovaných cílů nadcházející aukce je podpora zavedení 5G technologií na českém trhu elektronických komunikací, i když se domníváme, že toto by mělo být cílem hlavním.

Je důležité si uvědomit, že podmínky aukce musí stimulovat držitele práv k využívání pásma 700 MHz právě k zavádění těchto sítí. Rezervace bloku, spektrální limity, velikosti bloků společně s rozvojovými kritérii jsou významnými elementy, které rozhodují o úspěšnosti 5G v České republice.

Z pohledu T-Mobile, podmínky aukce v České republice tak, jak je pojal Úřad, nemusí vést k rozvoji 5G. Poukazujeme nejen na skutečnost, že v nejzákladnější rovině **postrádáme státní 5G strategii**. Přestože Ministerstvo průmyslu a obchodu sice oznámilo svůj záměr takovou strategii vypracovat, společně s Vládou ČR a Úřadem přistoupilo k aukci 5G kmitočtů v době, kdy práce na této Strategii ani nezačaly a není tudíž jasné, jakým směrem chce Česká republika v této oblasti dlouhodobě směřovat. Avízovaná diskuze napříč odbornou veřejností, původně plánovaná na polovinu července tohoto roku, se rovněž neuskutečnila. Takový přístup, který hazarduje s využitím a případným zneužitím tak významného pásma, jakým je pásmo 700 MHz, považujeme ze strany státu za nepřijatelný.

A dále, chceme zdůraznit, že přímým důsledkem navrhovaných podmínek je dostupnost pouhých 2x20 MHz v tomto pásmu pro rozvoj 5G sítí. Příčinou je navrhovaná **rezervace spektra pro Nového operátora, který není ničím motivován, natož zavázán, k zavádění 5G sítí**. Toto je v naprostém rozporu s cíli aukce.

Nad navrhované extenzivní a asymetrické závazky a povinnosti navržené pro Stávající operátory se ČTÚ rozhodl dále stanovit počáteční ceny v pásmu 700 MHz a 3,5 GHz na úrovni srovnatelné s průměrem konečných cen ve skupině vybraných evropských zemí. Evropský benchmark ukazuje, že jak počáteční, tak konečné ceny a jejich vzájemný poměr se v jednotlivých zemích značně liší. To je zcela logické, neboť i podmínky spojené s přidělenými právy, aukčními podmínkami a situací na příslušném trhu se značně liší. Musíme však

konstatovat, že Úřadem navrhované počáteční ceny v kombinaci s celou řadou navržených podmínek zejména pro stávající operátory (národní roaming, značné závazky týkající se pokrytí, PPDR a prioritní PPDR, velkoobchodní přístup), nemají obdoby v žádné jiné evropské zemi.

K výše uvedené disbalanci podmínek a závazků navrhovaných pro Stávající a Nové operátory a za situace, kdy na Nové operátory nejsou kladeny žádné požadavky na rozvoj 5G sítě, na rozdíl od vytvoření prostoru pro jejich oportunistického chování, je zřejmé, že 5G budoucnost České republiky je více než vážně ohrožena. Je nepravděpodobné, že výsledek aukce povede k rozvoji 5G sítě, podpoře investic a dojde k větší konkurenci v oblasti cen a kvality. Česká republika potřebuje zcela jiný přístup ke stanovení aukčních podmínek.

HROZBA POŠKOZENÍ TRŽNÍHO PROSTŘEDÍ S NEGATIVNÍM DOPADEM NA KONCOVÉ UŽIVATELE

V kontrastu s výše uvedeným, navržené podmínky jsou asymetricky výhodné pro Nového operátora. Zdá se, že návrh Vyhlášení je postaven na předpokladu, že Nový operátor bude využívat cenné spektrum 700 MHz pro nasazení sítě 5G, a že takovou síť přirozeně zavede. Návrh Vyhlášení však **neposkytuje dostatečné garance, které budou Nového operátora motivovat**, aby se tak stalo. Nový operátor by například mohl vybudovat jen prvotní požadavek 20% pokrytí obyvatel, aby mohl využívat šest let národního roamingu za velmi příznivých podmínek, bez úmyslu (a povinnosti) vybudovat celostátní síť. Po šesti letech se může rozhodnout z trhu odejít. Alternativně by mohl vybudovat „pouze“ 4G síť, protože v návrhu Vyhlášení chybí závazky k vybudování skutečně plnohodnotné sítě 5G (ne 5G funkcionality na LTE síti). Očekávání efektu Nového operátora se tedy nemusí zjevně vůbec dostavit, čímž nedojde k naplnění ohlášeného cíle výběrového řízení, a sice prohloubení hospodářské soutěže a zajištění využití rádiových kmitočtů ku prospěchu koncových uživatelů. První popsaná situace ostatně nastala v Izraeli, kde takto působila společnost Iliad, zatímco druhá situace nastala ve Francii, kde panuje velké napětí ohledně závislosti operátora Free na prodloužení velkoobchodní smlouvy se společností Orange.

ZÁVĚR K OBECNÉ ČÁSTI

Pokud Český telekomunikační úřad řádně svoji analytickou činností skutečně prokáže tržní selhání a navrhne opatření, u kterých prokáže, že pouze právě ty povedou k efektivní nápravě trhu, pak je v souladu s regulačním rámcem takové podmínky v rámci výběrového řízení na udělení práv k využívání kmitočtů v pásmu 700 MHz navrhnout. V této souvislosti apelujeme na Úřad, aby se vždy snažil o vytvoření podmínek pro rozvoj 5G sítí a o plnohodnotnou konkurenci s rovnými podmínkami pro všechny hráče.

Jak bylo řečeno v úvodu, férovou konkurenci T-Mobile vždy vítá, podmínky musí být stanoveny symetricky. Pokud má Česká republika očekávání v podobě rozvoje 5G sítí, pak takové očekávání musí směřovat rovněž k Novým operátorům. Není ničím ospravedlnitelné očekávání, že na Stávající operátory bude uvalen celý soubor regulačních opatření a povinností, a že zajistí v plném rozsahu vznik nové konkurence, přičemž zároveň zůstanou nositeli inovací a technologického pokroku. Je tedy nezbytné, aby :

- **rozvojová kritéria byla definována tak, aby Noví i Stávající operátoři byli nuceni využít spektrum z pásma 700 MHz i 3,5 GHz k výstavbě 5G sítí a poskytování 5G služeb;**
- **rozvojová kritéria pro Nového hráče byla stanovena tak, aby byl motivován k výstavbě férového dílu své infrastruktury každý rok;**
- **tuto svoji síť musí Nový operátor bezpodmínečně využívat bez podpory národního roamingu v příslušné oblasti;**
- **stávající operátoři by neměli být nuceni do marných investic, které budou replikovat jejich již existující síť;**
- **podmínky využívání spektra musí umožnit stávajícím operátorům trvale udržitelnou míru kvality jejich služeb.**

Úřad při tom všem musí zajistit podmínky efektivního využívání spektra tím, že především:

- **nenavrhne neopodstatněně malé spektrální bloky v rámci aukčních podmínek;**
- **nevytváří podmínky pro asymetrický přístup ke spektru, které následně vyloučí některé ze Stávajících operátorů z plnohodnotné soutěže při zavádění nových technologií;**
- **umožnit sdílení spektra tam, kde je to efektivní;**

Detailní argumenty přinášíme v části Konkrétní připomínky k návrhu Vyhlášení.

V obecné rovině T-Mobile tedy uzavírá, že pro rozsáhlé právní vady konzultovaného Vyhlášení a koncepční vady, pro které se nepodaří dosáhnout zde deklarovaných cílů, žádáme Český telekomunikační úřad o zásadní přepracování tohoto dokumentu, v rámci kterého především:

- zohlední výsledky diskuze o 5G strategii České republiky, která stanoví cíle v této oblasti;
- provede řádnou analýzu trhu, která napomůže přesnému definování cílů aukce, odhalí případná tržní selhání a odůvodněně stanoví přiměřená opatření, která povedou k nápravě takových potenciálních selhání;
- poskytne potřebnou míru detailu některých závazků, zejména Závazku PPDR, jak komentujeme v dalším textu.

2. KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K DOKUMENTU VYHLÁŠENÍ

K dokumentu Vyhlášení předkládáme tyto konkrétní připomínky:

2.1. Ke kapitole 6 Předmět výběrového řízení – rezervace spektra pro Nového operátora v pásmu 700 MHz.

Rezervace spektra pro čtvrtého hráče v pásmu 700 MHz je velmi intenzivním zásahem, který ve svém důsledku znamená, že tři Stávající operátoři nemohou získat efektivní podíl tohoto omezeného zdroje. Vzhledem k tomu, že 2x5 MHz není pravděpodobně pro Stávající operátory použitelné z technologického hlediska k plnohodnotnému rozvoji 5G sítí, rezervace spektra pro Nového operátora v podstatě znamená, že minimálně jeden ze Stávajících operátorů je vyloučen z plnohodnotné soutěže v oblasti 5G infrastruktury.

Takový zásah může být obhajitelný pouze tehdy, bude-li provedena rozsáhlá analýza trhu s tím, že i) současný trh není dostatečně konkurenceschopný, ii) že navrhované opatření přinese požadovaný efekt a iii) bude přiměřené v tom smyslu, že neexistuje jiný alternativní, méně nákladný soubor opatření, který by přinášel stejný požadovaný účinek.

Je zřejmé, že negativní efekt rezervace je značný. Vzhledem k tomu, že 5G síť ve standardu stand-alone nebude v horizontu několika let vůbec nasazována, a vzhledem k tomu, že současný návrh podmínek využití spektra nenutí Nového operátora k budování 5G sítí, je zjevné, že Nový operátor bude v krátkodobém horizontu rozvíjet „pouze“ 4G síť. Rezervací spektra pro Nového operátora tedy Úřad efektivně snižuje počet operátorů, kteří mohou nasadit služby 5G ve střednědobém horizontu na maximálně dva operátory. Z hlediska podpory vzniku efektivní konkurence při zavádění nových technologií není toto žádoucí.

ČTÚ musí prokázat, a doposud tak neučinil, že přínosy rezervace převažují nad negativními efekty. Bez této analýzy ČTÚ neplní svou zákonnou povinnost podporovat konkurenční prostředí na poli elektronických komunikací v České republice.

Z výše uvedených důvodů považujeme návrh za excesivní a neodůvodněný.

Pro doložení výše uvedeného níže uvádíme několik evropských srovnání. Od roku 2012 je v rámci evropských trhů elektronických komunikací patrný velmi silný trend ke konsolidaci trhů na úroveň třech infrastrukturních operátorů. V období 2012–2018 vzrostl počet zemí se třemi provozovateli z 13 na 19., zatímco počet zemí se čtyřmi nebo více provozovateli se snížil ze 17 na 11. Ve většině těchto zemí (příkladem jmenujme alespoň Rakousko, Německo, Dánsko, Švýcarsko, Norsko, a další) se národní regulační úřad rozhodl v nedávných aukcích pásem pod 1 GHz nerezervovat spektrum pro Nového operátora. Níže uvádíme důvody, které vedly regulátory k tomuto kroku.

Rakousko

Rakousko konzultovalo návrh podmínek nadcházející aukce 700/1500/2100 MHz v prosinci 2018². Rakousko patří ke skupině zemí se třemi Stávajícími operátory. V konzultovaném dokumentu rakouský regulační úřad RTR výslovně uvádí, že vylučuje podporu nových účastníků na trhu prostřednictvím vyhrazeného spektra v rámci aukce. Cíle, které chce sledovat, jsou Právní jistota, Zajistit účinné využití spektra, Zajistit / podpořit účinnou hospodářskou soutěž, Podporovat pokrytí a Podpora investic.

Je tedy zřejmé, že RTR nepovažuje k dosažení těchto cílů za nezbytné vyhradit spektrum pro Nové operátory. Jediná navržená asymetrie mezi potenciálně vstupujícími subjekty a Stávajícími provozovateli, se týká povinnosti pokrytí, kdy potenciální Nový operátor má stanovenou o dva roky delší lhůtu pro stanovené závazky než Stávající operátoři. Za zmínku stojí také to, že RTR má poměrně vyvážený pohled na uvalení povinností týkající se pokrytí, neboť na straně 24 zmíněného dokumentu připouští, že tyto povinnosti představují potenciální rizika a náklady, například že „mohou vyústit v investice do infrastruktury, které nejsou optimální z ekonomického hlediska (např. neefektivní replikace infrastruktury nebo pokrytí v oblastech bez odpovídající poptávky).

Belgie

Belgie má v současné době tři provozovatele infrastruktury: Proximus, Orange a Telenet. Předpokládanou další aukcí v Belgii je aukce frekvenčních pásem 700, 900, 1800 a 2000 MHz a regulátor BIPT dlouhodobě zvažuje vyhrazení spektra pro Nového operátora. K obhájení takového regulačního zásahu provedl BIPT v červnu 2018 rozsáhlou dopadovou studii³ možných důsledků zavedení čtvrtého hráče na belgický trh. Studie podrobně popisuje situaci v oblasti hospodářské soutěže, provádí rozsáhlé evropské srovnání mezi belgickým trhem a ostatními trhy a diskutuje alternativy k možnosti vyhrazení spektra pro čtvrtého hráče, jako je další posílení regulace velkoobchodního přístupu a tržní regulace mobilních tarifů pro ukončení volání.

Analýza ukazuje výhody a nevýhody vyhrazení spektra. Poznamenává například, že rezervace v pásmu 700 MHz znamená, že někteří operátoři mohou získat **maximálně 2x5 MHz**, a že tito operátoři jsou „ze své podstaty **méně konkurenceschopní než provozovatel s 10 MHz**“ (str. 42). Studie poukazuje na situaci ve Francii, kde se zdá, že tento problém je vyřešen rozsáhlou dohodou o sdílení

² Dokument je k dispozici [zde](#).

³ Studie je k dispozici:

<https://www.bipt.be/public/files/en/22539/Impact%20study%20of%2026%20June%202018%20regarding%20a%20fourth%20mobile%20network%20operator%20on%20the%20Belgian%20mobile%20market.pdf>

sítí mezi SFR a Bouygues Telecom. Studie také konstatuje, že úroveň investic Stávajících operátorů se obvykle snižuje po vstupu čtvrtého hráče na trh.

Vzhledem ke stále probíhajícím politickým diskusím není jasné, jaký je současný stav navržených podmínek aukce.

Itálie

Po fúzi Wind - TRE v Itálii získal Iliad přístup ke spektru jako výsledek závazků přijatých v souvislosti s touto fúzí. Iliad vstoupil na italský trh v roce 2018, získal spektrum v pásmech 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz a právo na několik základnových stanic. V aukci v roce 2018 vyhradil italský regulační úřad 2x10 MHz pro Nového operátora a Iliad s podílem na trhu ve výši 1 až 2% byl kvalifikován k účasti o tuto rezervaci.

Je příliš brzy na vyhodnocení dlouhodobého efektu vstupu Iliadu na italský trh. Je však zajímavou skutečností, že italský regulátor, plně si vědom možnosti spekulativního vstupu na trh, uložil povinnost **roamingu pro Stávající operátory**, kteří získají spektrum v pásmu 700 MHz, v délce **pouhých 30 měsíců v celonárodním rozsahu, a pro oblasti, ve kterých Iliad nemá vlastní pokrytí, pak stanovil lhůtu 60 měsíců.**

Nizozemí

Nizozemská vícepásmová aukce měla spektrum vyhrazené pro nově vstupujícího operátora. V Nizozemsku jsou aukce spektra organizovány Ministerstvem hospodářství a předtím, než byl konzultován návrh aukce s účastníky trhu, ministerstvo požádalo o rozsáhlé poradenství regulátora OPTA (nyní ACM) a poradenské firmy PWC. Jednalo se o provedení analýzy trhu ke konkrétní otázce, zda je žádoucí vyhradit spektrum pro nově vstupujícího operátora a zda vůbec existuje zájem potenciálních provozovatelů o vstup na nizozemský trh. Na základě těchto analýz se nizozemské ministerstvo v té době rozhodlo vyhradit 2x10 MHz spektra pro potenciálního nového hráče. Novému operátorovi však nebylo dáno právo se využívat služby 3G a 2G na stávajících sítích stávajících operátorů.

Tele 2 NL získala vyhrazenou licenci a začala budovat vlastní síť s využitím spektra 800 MHz a spektra 2600 MHz, které získala v dřívější aukci. Životaschopnost čtvrtého hráče s vlastní infrastrukturou však byla od samotného vstupu na trh neustále zpochybňována, což nakonec vyústilo v převzetí Tele2 nizozemským T-Mobile. Evropská komise ve svém tiskovém prohlášení

následně uvedla, že více než 5 let po aukci v roce 2012 činil podíl Tele2 NL na trhu přibližně 5% a že „existují pochybnosti ohledně role Tele2 NL jako důležité konkurenční síly na nizozemském trhu“.

Z výše uvedeného evropského benchmarku lze vyvodit **následující závěry**:

1. V Evropě probíhá zřetelná **konsolidace trhů** s jasnou většinou zemí, které mají tři operátory. Od roku 2012 navíc v šesti dalších zemích došlo ke snížení počtu hráčů ze čtyř na tři. Některé země (např. Rakousko) navíc výslovně vyloučily vyhrazení spektra v pásmu 700 MHz pro nového hráče. Jiné o tom ani neuvažovaly.
2. Na těch trzích, kde se diskutuje nebo se přistoupilo k vyhrazení spektra v pásmu 700 MHz pro Nového operátora (Belgie, Itálie), jsou zavedena **jasná opatření, která neumožní spekulativní vstup**.
3. V Belgii, kde zvažují vyhrazení spektra pro nového hráče, byla provedena **rozsáhlá studie hodnotící klady a záporů rezervace spektra**, včetně hodnocení konkurenceschopnosti trhu, celoevropského srovnání a testu proporcionality srovnávající dopad rezervace spektra vzhledem k jiným alternativním opatřením na podporu konkurence, jako je například regulace velkoobchodního přístupu.
4. Na nizozemském trhu, na kterém v roce 2012 došlo k vyhrazení spektra, byly před přijetím tohoto regulačního opatření provedeny **rozsáhlé studie trhu**. Úsilí o uvedení nového operátora na trh však nakonec selhalo, neboť ten byl převzat jedním ze Stávajících operátorů, který nezískal spektrum v pásmu, kde bylo spektrum vyhrazeno pro nového hráče.

Lze tedy shrnout, že v Evropě není žádná země, která by šla cestou České republiky, kde je navrhována rezervace spektra v pásmu 700 MHz **zcela bez odůvodnění**, proč takové opatření je nezbytné, **a bez navržení řádných pojištění proti spekulativnímu chování** potenciálního nového hráče vstupujícího na trh elektronických komunikací.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile žádá Český telekomunikační úřad, pro důvody výše uvedené, aby při formulaci podmínek výběrového řízení postupoval v souladu se zásadami stanovenými Zákonem a zcela ustoupil od rezervace bloku 2x10 MHz pro operátory bez spektra pod 1GHz.

2.2. Ke kapitole 6 Předmět výběrového řízení – velikost bloků.

ČTÚ navrhuje zavést asymetrické velikosti bloků v pásmu 700 MHz a symetrické velikosti bloků v pásmu 3,5 GHz. V SMRA aukci jsou velikosti bloků důležité právě pro zabránění **tzv. exposure risk**. Toto riziko vzniká,

jestliže pro účastníky aukce má kombinace bloků vyšší hodnotu než jednotlivé bloky. V případě SMRA aukce nemohou účastníci aukce přiřazovat na „balíčky“ bloků, a mohou tak skončit pouze s částí bloků spektra, o které se ucházeli, za cenu, která je však mnohem vyšší než hodnota přidělené části.

Podmínky aukce by měly směřovat k maximální eliminaci tohoto rizika, neboť efektivní přidělování spektra vyžaduje, aby účastníci aukce získali takové bloky, které mohou optimálně využít, a to za cenu, která takovému využití odpovídá.

Vzhledem k tomu, že návrh Vyhlášení stanovuje pro některé bloky v pásmu 700 MHz velikost 2x5 MHz, a bloky 20 MHz v pásmu 3,5 GHz, vidíme toto riziko jako reálné. Lze předpokládat, že blok 2x10 MHz v pásmu 700 MHz bude mít pro některé hráče více než dvojnásobnou hodnotu než samotný blok 2x5 MHz. **Efektivita využití spektra v šíři 2x5 MHz je řádově nižší.**

Ve 3.x GHz se hodnota spektra zvyšuje s množstvím spektra. Vzhledem k tomu, že někteří provozovatelé již získali spektrum v pásmu 3,7 GHz, je problém s expozicí asymetrický, významně menší pro operátory, kteří již v tomto pásmu spektrum získali.

Navržené velikosti bloků tedy **nezaručují efektivní využití spektra**. Jejich předefinování může významně přispět k úspěšnému výsledku aukce.

Možný způsob, jak zmírnit toto riziko, je aukce **tří bloků o velikosti 2x10 MHz** v pásmu 700 MHz. To zvyšuje počet operátorů s efektivním držením spektra na tři operátory. Uvědomujeme si, že tyto velikosti bloků jsou neslučitelné s návrhem ČTÚ na zvýšení spektrálního limitu Nového operátora na 2x15 MHz v případě nedostatečné poptávky ze strany Stávajících operátorů. V tomto kontextu si je však potřeba uvědomit, že zvýšený limit na 2x15 MHz jen zvyšuje pravděpodobnost neefektivního přidělování spektra. V tomto případě by bylo k dispozici pouze 2 x 15 MHz pro Stávající operátory, což ve svém důsledku znamená, že pouze jeden z nich bude disponovat efektivní velikostí spektra v pásmu 700 MHz.

Docházíme tedy k závěru, že pouze **tři bloky o velikosti 2x10 MHz v pásmu 700 MHz** (bez zvyšování spektrálního limitu na 15 MHz) zlepšují vyhlídky na úspěšnost aukce zejména z pohledu efektivního využití spektra a zvyšování konkurence na trhu.

Vzhledem k asymetrické alokaci spektra v pásmu 3,7 GHz a vzhledem k výše uvedenému problému expozice naopak navrhujeme, aby CTU vytvořil **asymetrické bloky spektra v pásmu 3,5 GHz**. Jako neefektivnější rozložení velikosti bloků v tomto pásmu vidíme ve velikosti jeden blok o 80 MHz, dva o velikosti 40 MHz a dva o velikosti 20MHz nebo jeden blok o velikosti 60 MHz, dva o velikosti 40 MHz a tři o velikosti 20 MHz. Tyto větší bloky významně snižují šanci na neefektivní přidělování malých bloků. Velikost bloků by samozřejmě měla být taková, aby všichni operátoři mohli získat svůj maximální podíl, který je povolen v rámci spektrálních limitů. Výše uvedené návrhy jsou vybrány tak, aby toto umožnily. Naše navrhované změny přispívají jak ke snížení rizika expozice, k rovnému zacházení s účastníky aukce, k účinnému využívání spektra a k vytváření lepších podmínek pro hospodářskou soutěž na trhu.

Návrh T-Mobile:

1. V pásmu 700MHz navrhujeme stanovit tři bloky o velikosti 2x10 MHz (bez zvyšování spektrálního limitu na 15 MHz).
2. V pásmu 3,5 GHz navrhujeme asymetrické bloky spektra: jeden blok o velikosti 80 MHz, dva o velikosti 40 MHz a dva o velikosti 20MHz nebo jeden blok o velikosti 60 MHz, dva o velikosti 40 MHz a tři o velikosti 20 MHz.

2.3. Ke kapitole 6.2 Pásmo 3400 – 3600 MHz – Spektrální limit

V návrhu Vyhlášení ČTÚ navrhl spektrální limit v pásmu 3400 – 3600 MHz („pásmo 3,5 GHz) ve výši 80 MHz pro stávající operátory a 100 MHz pro Nového operátora. K takto definovanému asymetrickému přístupu ke stanovení spektrálních limitů nevidíme žádný důvod. Obecně pásmo 3.X GHz je významným pásmem pro rozvoj 5G sítí, již je standardizováno a všeobecně v tomto kontextu podporováno. **Není tedy pravda, že je zastupitelné jinými pásmy nad 1 GHz.** Zastupitelnost jinými pásmy se může Úřadu skutečně jevit, neboť podmínkami aukce pásma 3600 – 3800 MHz dopustil, aby takto cenné pásmo pro rozvoj 5G sítí je využíváno pro služby, které jsou substitutem služeb pevných. **Namísto obecně deklarované podpory rozvoje optických sítí, Úřad zde zcela protichůdně podporuje odliv cenných spektrálních pásem do substitučních služeb.**

Nad výše uvedené se nám nezdá ani odůvodněné, aby v případě nedostatečné poptávky byl zvýšen spektrální limit pro Nového operátora na 120 MHz. Za prvé, takové velké množství spektra nelze využít efektivněji. Za druhé, pokud nový operátor neprojeví už v prvním kole dostatečnou poptávku po tomto spektru, mělo by toto být vykládáno jako jasné znamení nezájmu o toto spektrum a v takovém případě také není třeba dále zvyšovat jeho spektrální limit pro další kola v aukci.

Návrh T-Mobile:

Protože nepovažujeme za důvodné, aby spektrální limity pro pásmo 3.X GHz byly stanoveny odlišně pro Stávající a Nové operátory, požadujeme, aby Úřad tyto limity sjednotil na výši 80 MHz.

2.4. Ke kapitole 6.3 Cena za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů

Při uvolňování pásma 700 MHz pro využití provozovateli sítí elektronických komunikací mohou nastat prodlevy, které ve svém důsledku znemožní efektivní využívání tohoto pásma ze strany těchto provozovatelů. Vzhledem k předpokládané značné finanční náročnosti celého aukčního procesu je pak pochopitelným požadavek na alikvotní ponížení konečné ceny dosažené v Aukci o období, po které nemohou provozovatelé sítí elektronických komunikací přidělené spektrum využívat.

Stejný princip by měl být aplikován rovněž na pásmo 3,5 GHz.

Návrh T-Mobile:

Na konec části 6.3 se přidává věta: „Finální ceny dosažené v rámci aukční fáze se alikvotně snižují o období, po které nemohlo být spektrum využíváno provozovateli sítí elektronických sítí z důvodu neuvolnění tohoto pásma ze strany stávajících držitelů práv.

2.5. Ke kapitole 7.2 Vydávání IO - řádek 758

Datum předpokládaného uvedení do Trvalého provozu není součástí parametrů od řádku 777. Odhadovaný termín lze obecně jen určit ze znalosti data uvedení do zkušebního provozu a obecné délky trvání zkušební doby a doby potřebné k zažádání a schválení Trvalého provozu.

Návrh T-Mobile:

Pro neurčitost při stanovení data uvedení základnové stanice do trvalého provozu navrhuje daný termín neoznamovat.

2.6. Ke kapitole 7.2 Vydávání IO - řádek 758

Návrh Vyhlášení stanovuje povinnost oznamovat Úřadu vždy k prvnímu dni každého kalendářního měsíce seznam všech základnových stanic v trvalém provozu. Protože základnové stanice se často uvádí do trvalého provozu i v posledním dni příslušného měsíce, je na přípravu dat pro ČTÚ (potřeba potvrzení úspěšného

spuštění, jeho databázového zaevidování, export, příprava a kontrola dat pro ČTÚ) navrhovaný časový horizont nedostatečný.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile požaduje nahradit lhůtu uvedenou na řádku 767 „...vždy k prvnímu dni...“ souslovím „...vždy k pátému dni každého kalendářního měsíce pro status k 1. dni příslušného kalendářního měsíce ...“.

2.7. Ke kapitole 7.2 Vydávání IO - řádek 793

Návrh Vyhlášení stanovuje povinnost ověřit ovlivňování okolních pásem. V této souvislosti vznášíme dotaz, u jakých pásem a jakým způsobem by mělo být ověřováno prokazatelné ne/ovlivňování okolních pásem. Je řešením daného obecně definovaný Zkušební provoz ve Vyhlášení?

2.8. Ke kapitole 7.2 Vydávání IO

Úřad v této části Vyhlášení navrhuje novou povinnost pro operátory, která spočívá v informování orgánů územní samosprávy obcí případně příslušných městských částí v dotčené oblasti o záměru spuštění základnové stanice v pásmu 700 MHz, o možných dopadech provozu nově instalovaných základnových stanic na příjem zemského televizního vysílání v dané lokalitě a o možnostech rychlého řešení případů rušeného příjmu zemského televizního vysílání nejméně 30 kalendářních dní před uvedením stanice do zkušební provozu.

Tento požadavek byl navrhován rovněž již při spouštění LTE800 – viz zápis z jednání operátorů a ČTÚ ze dne 17. 6. 2014. ČTÚ tehdy uznal námitky operátorů na značnou administrativní náročnost navrhovaného procesu a od uvalení této povinnosti ustoupil. Úřad následně obeslal zástupce samosprávy s relevantní informací a s odkazem na link na stránkách Úřadu, kde jsou relevantní informace uveřejňovány.

V této souvislosti rovněž podotýkáme, že by bylo obtížné stanovit, dle jakého principu by byly dotčené obce definovány (umístění vysílače, oblast nového pokrytí versus překrytí stávajícího pokrytí, pro jaké úrovně signálu apod.).

Návrh T-Mobile:

Protože si nejsme vědomi, že by stávající zavedená praxe byla jakkoliv problematická, žádáme Úřad, ze stejných důvodů jako při spouštění LTE 800, aby stejně zjednodušenou informativní proceduru zavedl rovněž pro pásmo 700 MHz.

2.9. Ke kapitole 7.1 Podmínky využívání přidělených rádiových kmitočtů

Upozorňujeme Úřad, že text návrhu Vyhlášení na řádcích 627 – 630 nekoresponduje s kapitolou 7.4 Podmínky účelného využívání rádiových kmitočtů, konkrétně s navrženými lhůtami pro povinnost zahájit a zcela využívat přidělené rádiové kmitočty.

Návrh T-Mobile:

Žádáme Úřad o vyjasnění lhůt navržených pro zahájení a úplného využívání přidělených rádiových kmitočtů.

2.10. Ke kapitole 7.1.2 Podmínky pro ochranu zemského televizního vysílání při využívání kmitočtů v pásmu 700 MHz – bod b)

Žádáme o objasnění, zda daný bod znamená, že ČTÚ již i s ohledem na vzdálenější TV spektrum od downlink pásma 700 MHz nebude vyžadovat kontinuální 80 % zatížení/provoz (s energeticky vyšší náročností) ve Zkušební době (mimo dané žádosti o simulace)?

2.11. Ke kapitole 7.1.2 Podmínky pro ochranu zemského televizního vysílání při využívání kmitočtů v pásmu 700 MHz – bod g)

Žádáme Úřad aby, časování odstraňování rušení respektovalo rozsah případného rušení, nebo případně aby ČTÚ mělo možnost předem stanovit testovací nebo geograficky omezenější provoz nové sítě zemského televizního vysílání pro zjištění rozsahu/minimalizaci dopadů na koncové zákazníky nového TV vysílání.

2.12. Ke kapitole 7.1.3 Pásmo 3400-3600 MHz – tabulka pod řádkem 718

Jaké vstupy a případné typy technologie (typy Massive MIMO u AAS) byly základem pro definici dané Mezní hodnoty TRP u AAS (obzvláště ve vztahu vůči hodnotě EIRP u non-AAS systémů)?

Má použitá definice nějaký dopad i na podobné pásmo vydražené v aukci 3600-3800 MHz (ČTÚ přístup k limitům)?

2.13. Ke kapitole 7.1.3 – tabulky pod řádkem 721 a 724 – tuto připomínku označujeme za KRITICKY DŮLEŽITOU

Definované mezní hodnoty pro synchronizovaný, nesynchronizovaný a semi-synchronizovaný provoz sítí v pásmu 3400-3600 MHz (a z charakteru rušení včetně pásma 3600-3800 MHz) dle očekávání a trendu v odvětví a i okolních zemí vedou na **nutnost časové synchronizace frekvenčně sousedících TDD sítí ve dražených pásmech 3400-3600 MHz včetně sousedícího vydraženého pásma 3600-3800 MHz.**

Z pohledu vývoje technologií při podpoře nejnovějších technologií, a z pohledu dění v okolních evropských státech (příhraniční Německo, dále Anglie, Irsko a podobně) i vzdálenějších státech (Čína a podobně) **by měl být preferován pro sítě v pásmech 3400 - 3800 MHz standard New Radio** (dále „sítě NR“).

(Priorita 1) Při provozování sítí NR v pásmech 3400-3800 MHz lze předpokládat **preferování hybridního formátu DDDSU / DDSUU**, který má širokou podporu výrobců technologií, přináší výhody v možnostech nastavení větších poloměrů buněk (dlouhá preambule v části UU pro uplink pokrytí). S rozšiřováním daného formátu bude umožněna i snadnější koordinace v příhraničních oblastech se sítěmi operátorů z okolních zemí s daným formátem.

V případě, že by některý operátor nebo operátoři, provozovali **sítě založené na dřívějším standardu LTE**, vedla by tato situace z pohledu T-Mobile na následující možná řešení:

(Priorita 2) - omezení používání rozsahu části spektra pro LTE (řádově 20-30 MHz), která sousedí se spektrem jiného operátora provozující sítě NR v dané oblasti. Tím by bylo umožněno využívání moderního formátu DDDSU / DDSUU v sousedící NR síti a NR sítích dále sousedících včetně výhod snazší příhraniční koordinace a možností příhraničního pokrytí.

(Priorita 3) – operátoři se sousedícím spektrem (v krajním případě všichni operátoři v pásmech 3400-3800 MHz) by museli používat v NR sítích formát omezeně kompatibilní s formátem LTE, tj. speciální formát DDDDDDDSUU. Tím ovšem budou **omezeny výhody nejnovějších sítí založených na standardu NR**, například v podobě omezené časové odezvy/ časově pomalejší sítě (oproti možnostem při výše uvedeném hybridním formátu). Rovněž bude omezeno pokrytí v příhraničních oblastech s dalšími státy, které budou používat sítě založené na standardu NR bez speciálního omezujícího formátu DDDDDDDSUU.

Pokud by nedošlo k dohodě o zvolení jedné z priorit 1-3, pak poukazujeme na reálné znehodnocení pásma spočívající v zásadní limitaci při jeho využívání, při rozšiřování/výstavbě sítí v pásmech 3400-3800 MHz by

docházelo k následnému vzájemnému rušení sítí až ke geografické eliminaci služeb koncovým zákazníkům mobilních operátorů, kteří vydraží (-ili) daná sousedící frekvenční spektra.

Z výše uvedených důvodů by se tedy ČTÚ měl být arbitrem, koordinátorem a účastníkem jednání na úrovni pracovních skupin s účastí všech operátorů nyní v pásmech 3400-3800 MHz, Úřad nemůže připustit stav, kdy nedojde k dohodě o této otázce.

Dále upozorňujeme, že parametry v tabulce pod řádkem 724 povedou k výraznému omezení kvality a datových rychlostí operátorů, uplatnění těchto parametrů by bylo zdaleka nejhorším výsledkem v porovnání s výše uvedenými Prioritami 1-3.

Z pohledu samotného technického řešení celkové časové synchronizace sítí je možnou variantou například použití kombinace současného satelitního zdroje signálu – například GPS (s výhledem do budoucna případně GALILEO) s kombinací CS referencí odebíranou z národního CS normálu. Samotná struktura synchronizační sítě pro základnové stanice by vycházela z požadavku přesnosti synchronizace (dle provozovaných služeb a funkcionalit sítí) a bude dána počtem lokalit, kde budou vysílače umístěny. Dále pak typem a topologií jejich připojení do agregační části transportní sítě (vyšší úroveň transportní sítě), kde by například byly umístěny zařízení (tzv. Grand Masters) zajišťující distribuci synchronizačního signálu pro vlastní základnové stanice. Předpokladem daného je implementace SyncE v celé části sítě. Vlastní nasazení by mělo vycházet po kompletním otestování a vyhodnocení v předem zvolených trialových oblastech sítí.

2.14. Ke kapitole 7.5 Rozvojová kritéria

Text této části návrhu Vyhlášení není z našeho pohledu přesný. Definování závazků pokrytí pomocí technického standardu 3GPP release 15 nebo 3GPP release 16 nevede k jednoznačnému výkladu těchto závazků, čemuž by se měl Úřad pro vyloučení případných budoucích sporů vyvarovat. Chápeme, že Úřad míří rozvojovými kritérii na rozvoj 5G sítí a služeb, což podporujeme. Pak tedy toto musí být jednoznačně v rámci požadavků na rozvojová kritéria jednoznačně stanoveno. Technologické standardy 3GPP příslušného release totiž v sobě zahrnují vždy všechny dosavadní standardy plus příslušný nový. 3GPP release 15 v sobě upravuje tedy jak standard pro nově zaváděné 5G sítě v režimu NSA, tak ale rovněž standard LTE apod. Mohlo by se tudíž stát, že operátor rozvíjí svoji síť ve standardu 3GPP release 15, ovšem pouze v technologické kvalitě 2G sítě. Takové potenciálně možné obcházení cílů výběrového řízení nesmí být umožněno.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile požaduje, aby Úřad předefinoval definice rozvojových kritérií v tom smyslu, že referenci na technologickou specifikaci „3GPP release 15“ a „3GPP release 16“ nahradí požadavkem na standard „New Radio“ nebo „IMT-2020“, který definuje technologické požadavky na rozvoj 5G sítí. ČTÚ může rovněž přistoupit ke stanovení úrovně kvality služby, tak jak tomu bylo například v rámci udělení práv na využívání pásma 800 MHz. Úroveň takové kvality služby by, dle našeho názoru“ měla odpovídat hodnotě 5 Mbit/s.

2.15. Ke kapitole 7.5 Rozvojová kritéria + Příloha 4 a části dalších kapitol - pokrývání příhraničních oblastí

Pokrývání příhraničních oblastí je velice často omezeno nebo vázáno na příhraniční koordinaci a dohodu s okolními státy/operátory vlastnícími stejné spektrum v jiné zemi, a u části příhraničních základnových stanic musí nadto dojít k akceptaci výjimek a individuálních řešení pro vybrané buňky danými operátory.

Návrh T-Mobile:

Podmínky spojené s právy na využití dražených frekvenčních pásem by měly umožňovat akceptaci případných odkladů nebo dlouhodobější nemožnosti spuštění služeb v konkrétních problematických příhraničních místech, kde bude problém s uzavřením dohody o řešení a spuštění služby operátorem (operátory) ze sousední země (zemí). Pro akceptaci takového odkladu by bylo možné například doložit komunikaci k danému tématu nebo místu (místům) s operátorem ze sousední země.

2.16. Ke kapitole 7.5 Rozvojová kritéria – část 7.5.1 Pásmo 700 MHz - řádek 893

Protože některá rozvojová kritéria, například podmínka v kapitole 7.5.1 bodech a) a e), se týkají pouze držitele bloku A3, neměla by v sobě uvozuující věta této části obsahovat určení, že se rozvojová kritéria v této části uvedená týkají každého držitele alespoň jednoho aukčního bloku

Návrh T-Mobile:

Navrhujeme na řádku 893 slovo „každého“ vypustit.

2.17. Ke kapitole 7.5 Rozvojová kritéria – část 7.5.1 Pásmo 700 MHz - řádek 900

Pokrytí železničních koridorů a dálnic dosahuje v současné době u LTE systémů 98,6 % až 99,1 %, respektive 99,9 %. Požadavek pokrytí na 100 % může být u obou druhů koridorů (a obzvláště u železničních) omezen i možnostmi výstavby nových vysílačů (lokální zóny a organizace ochrany přírody, jednání s dotčenými třetími

osobami a majiteli lokalit, nutnost příhraniční koordinace a souhlasu operátorů ze sousedních zemí, atd.) a rovněž i jejich investiční a provozní neefektivitou.

Návrh T-Mobile:

Návrh % pokrytí by měl být z daných důvodů snížen alespoň o 0,5 % bodu, a to obzvláště pro železnice, na hodnoty maximálně 99,5 %.

2.18. Ke kapitole 7.5 Rozvojová kritéria – část 7.5.2 Pásmo 3400 - 3600 MHz - řádek 951

Žádáme Úřad o vysvětlení, zda je za základnovou stanicí považována i základnová stanice (sektor), která pokrývá určité **vnitřní prostory průmyslových areálů, obchodních center**, atd. V případě provozování **vícero základnových stanic (sektorů) z jednoho místa** do různých azimutů (z tzv. situ/lokality), jsou do daných počtů započteny jednotlivé sektory nebo případně jen jeden z nich?

2.19. Ke kapitole 7.6 Kontrola plnění podmínek účelného využívání rádiových kmitočtů a rozvojových kritérií - řádek 980

Vyhlášení se odkazuje na metodiky uložených na webu ČTÚ, ovšem bez uvedení verze daných dokumentů.

Žádáme ČTÚ o doplnění verze příslušných dokumentů, která by byla závazná pro kontrolu plnění podmínek účelného využívání rádiových kmitočtů z pásma 700 MHz.

V aktuálním dokumentu „Metodika pro měření a vyhodnocení...“ (verze 2.2) jsou v části P1.2 na straně 18 uvedeny referenční hodnoty parametru A: download 2 Mbit/s, respektive 5 Mbit/s. (a dále se zmínkou 7-letého období a LTE sítě, a bez zmínky o vlivu šířky spektra). **Jsou tyto hodnoty závazné také pro kontrolu plnění podmínek účelného využívání rádiových kmitočtů z pásma 700 MHz?**

Vzhledem k tomu, že v jiných částech dokumentů k aukci nejsou přímo zmíněny požadované datové rychlosti a v Příloze 5, kapitole 1.1 je zmíněno prioritní posouzení výsledků výpočtů pokrytí (založených na parametrech RSRP a případně SINR), možnost ověření pokrytí předem z ČTU a podobně, **bylo by pro plánování sítě a jejího vývoje na další roky z pohledu (s)plnění licenčních podmínek znát i přístup/potvrzení ČTÚ k dané problematice/definici z pohledu plánované aukce.**

2.20. Ke kapitole 7.7 Přejchod, převod, pronájem a odnětí přidělu rádiových kmitočtů a IO 7.7.1 Omezení pro obě pásma

Není zcela zřejmé, zda část 7.7.1 je částí návrhu Vyhlášení, která upravuje podmínky přechodu, převodu, pronájmu a odnětí pouze ve vztahu k IO, zatímco část 7.7.2 ve vztahu k Přídělům.

Návrh T-Mobile:

Doporučujeme jednoznačně určit v názvech jednotlivých částí, zda se váží na Příděl či IO.

Návrh Vyhlášení považujeme v této části za zmatečný. Není zcela zřejmé, proč věta na řádku 999 „Pronájemem práv vyplývajících....“ se týká pouze pásma 700 MHz. Znamená to, že k popisovanému překročení spektrálních limitů může dojít pro pásmo 3400 – 3600 MHz? A dále, může být takový spektrální limit prolomen převodem či dokonce přechodem?

Návrh T-Mobile:

Navrhujeme, aby z uvedené věty bylo pásmo 700 MHz vyjmuto a jako taková se aplikovala na obě předemtná pásma.

A dále není jednoznačné, zda věta na řádku 1001 „Změna držitele IO....“ navazuje na předchozí větu a tedy týká se pouze pásma 700 MHz, či vzhledem k názvu částí návrhu Vyhlášení „Omezení pro obě pásma“ se týká obou pásma. Vyhovněním předchozímu návrhu by došlo rovněž k odstranění uvedení pochybnosti.

V poslední řadě se domníváme, že ustanovení 7.7 neposkytuje dostatečné záruky pro možné prolomení spektrálních limitů v této části popsané. Zejména se domníváme, že není uvedené riziko dostatečně ošetřeno ke vztahu použití institutu přechodu. Pokud se dostane Nový operátor do úpadku a dojde k jeho převzetí Stávajícím operátorem, práva z přidělu či IO tedy přejdou na nástupnickou společnost Stávajícího operátora, může dojít k prolomení spektrálních limitů.

Návrh T-Mobile:

Navrhujeme, aby ustanovení kapitoly 7.7 bylo přeformulováno tak, aby nemohlo dojít k překročení spektrálních limitů ani přechodem práv vyplývajících z Přídělu a IO.

2.21. Ke kapitole 7.8 Doba platnosti přidělu

Dokument Vyhlášení stanovuje v této části datum, do kdy budou práva na využívání předemtných kmitočtů udělena. Žádáme Úřad, aby dokument Vyhlášení obsahoval rovněž informaci, **od jakého data budou moci být**

spektrální rozsahy uvedené v příslušných přidělech rádiových kmitočtů úspěšných účastníků aukce využívány. Potenciální účastníci aukce totiž nemají právní jistotu ohledně úspěšnosti procesu uvolňování kmitočtů, v rámci transparency a přesného vymezení délky práv na využívání kmitočtů by měl Úřad poskytnout i tuto požadovanou informaci, a to včetně uvedení postupu Úřadu v případě, že pásma nebudou k danému předpokládanému data vyklizena současnými provozovateli.

2.22. Ke kapitole 8. Závazky - 8.1 Závazek národního roamingu

A. Podmínka minimálního pokrytí pro získání statutu Oprávněného zájemce o národní roaming (ř. 2218-2221 návrhu Vyhlášení)

Z definice Oprávněného zájemce o národní roaming (viz ř. 2218-2221) vyplývá, že tento bude mít nárok využít národní roaming, v rozsahu a po období, které jsou definované v jiných částech Návrhu tehdy, pokud ke dni zahájení jeho využívání splňuje podmínku pokrytí alespoň 20% obyvatelstva České republiky prostřednictvím jím provozované sítě elektronických komunikací.

Takto stanovená podmínka pokrytí je: (i) příliš vágní a (ii) neposkytuje dostatečné incentivy pro Oprávněného zájemce o národní roaming **budovat vlastní mobilní síť a poskytovat služby prostřednictvím vlastní sítě**, čímž se dostává do přímého rozporu se stanovenými cíli Výběrového řízení.

Ad i) Vágnost podmínky pokrytí:

Definice Oprávněného zájemce o národní roaming ve své stávající podobě neobsahuje žádnou vazbu mezi využíváním přidělu kmitočtů v pásmu 700 MHz (provozovanou veřejnou komunikační sítí využívající tyto kmitočty) a možností využití národního roamingu. Definice totiž mluví toliko o podmínce pokrytí alespoň 20% obyvatelstva České republiky prostřednictvím jím [Oprávněným zájemcem o národní roaming] provozované sítě elektronických komunikací, přičemž blíže nespecifikuje, o jakou síť se jedná. Takovouto sítí může tedy být jakákoliv síť (např. i fixní).

Dále pak podle Návrhu platí, že držitelem přidělu v pásmu 700 MHz se Oprávněný zájemce o národní roaming stává poté, co mu byl vydán příslušný přiděl (zřejmě dnem nabytí právní moci příslušného rozhodnutí, byť definice na ř. 2190-2191 Návrhu takto explicitní není).

V extrémním případě tak kterýkoliv subjekt, který provozuje jakoukoliv (i fixní) síť elektronických komunikací pokrývající alespoň 20% obyvatelstva České republiky (takových subjektů budou v ČR desítky) získá nejpozději dnem nabytí právním mocí svého přidělu v pásmu 700 MHz okamžitou možnost využívat prakticky celoplošné mobilní sítě stávajících mobilních operátorů, budované po mnoho let s náklady desítek miliard korun. Aniž by nový operátor musel sám investovat do budování vlastní mobilní sítě. Tuto možnost přitom navíc získá v neadekvátně extenzivním rozsahu (viz dále připomínka B).

Je zcela evidentní, že tento stav by byl bez jakýchkoliv pochybností v přímém rozporu se všemi výše citovanými cíli Výběrového řízení, neboť by:

1. bezprecedentním způsobem narušil hospodářskou soutěž založenou na konkurujících si infrastrukturách,
2. vedl k zanedbatelnému či dokonce nulovému využívání kmitočtů přidělených Oprávněnému zájemci o národní roaming,
3. vedl (po dobu několika let) k zanedbatelné či nulové výstavbě nové vlastní mobilní sítě Oprávněným zájemcem o národní roaming, což by nepřineslo očekávané efekty v oblasti rozvoje nových sítí, služeb anebo technologických inovací.

Ad ii) Nedostatečné incentivy pro Oprávněného zájemce o národní roaming budovat vlastní mobilní síť:

I když vyjdeme z předpokladu, že scénář uvedený výše v bodě Ad i) je výsledkem toliko vágní definice subjektu, který se může stát Oprávněným zájemcem o národní roaming, a že záměrem Úřadu bylo umožnit mu případné využívání národního roamingu poté, kdy jím provozovanou síť využívající přidělené kmitočty v pásmu 700 MHz (a nikoliv jakoukoliv jinou síť) pokryje alespoň 20% populace České republiky, je zřejmé, že k tomu samému evidentnímu rozporu se základními cíli Výběrového řízení může dojít znovu, pouze v jiném časovém okamžiku.

Připomínáme, že základní cíle Výběrového řízení mohou být do jisté míry, resp. po určitou dobu ve vzájemném rozporu.

Hlavním nositelem **tohoto rozporu** se přitom může stát právě **národní roaming**, který by na jedné straně měl umožnit případnému novému hráči etablovat se na trhu (a tím přispět k dalšímu rozvoji hospodářské soutěže spíše v krátkodobém horizontu), současně by se však neměl stát zdrojem neefektivity při využívání přidělených

frekvencí, ani brzdou pro rozvoj soutěže založené na konkurujících si infrastrukturách, resp. nových službách a inovacích (a stát se tak elementem soutěže narušující a pokrývající zejména z dlouhodobého hlediska).

Najít potřebnou rovnováhu mezi do jisté míry konfliktními cíli Výběrového řízení je tak pro Úřad kritické, stejně jako to bylo či je kritické i pro jiné regulátory v dalších zemích EU.

Situace, kdy jsou podmínky a povinnosti týkající se národního roamingu v přímém rozporu se všemi třemi cíli, takovýmto rovnovážným stavem evidentně není. Pokud by se dosavadní výrazně nerovnovážné nastavení těchto podmínek mělo stát vyváženějším, nutně by muselo obsahovat i element, který by více sloužil jako dostatečná incentiva k tomu, aby Oprávněný zájemce o národní roaming budoval a také využíval (viz. rovněž dále připomínka B) vlastní mobilní síť s použitím přidělených kmitočtů v pásmu 700 MHz.

Příkladem zjevně vyváženějšího přístupu k nastavení podmínek národního roamingu tak může být například přístup Slovenského telekomunikačního úradu v aukci kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, uskutečněné v roce 2013. I zde mohl případný nový hráč po jistou dobu využívat „regulovaný“ národní roaming, nicméně za výrazně jiných podmínek, nastavených tak, aby měl dostatečnou motivaci pokračovat v budování vlastní mobilní sítě.

Slovenský telekomunikačný úrad tak kromě podmínky pro samotné získání nároku na využívání „regulovaného“ národního roamingu (shodně s Návrhem Úřadu pokrytí minimálně 20% obyvatelstva) stanovil i další rozvojová kritéria, která byla podmínkou pro to, aby možnost využívat národní roaming bez dalšího budování vlastní sítě neztratil před uplynutím její **maximální doby**. Tato doba byla přitom současně celkově kratší, než nyní navrhuje Úřad, totiž do konce roku 2018, tedy teoreticky⁴ max. **necelých 5 let** ode dne nabytí účinnosti příslušné licence.

Podmínky pokrytí populace Slovenska pro udržení si možnosti využívat národní roaming byly přitom stanoveny takto: min. 40% obyvatelstva do 12 měsíců, min. 60% obyvatelstva do 24 měsíců a minimálně 80% obyvatelstva do 36 měsíců od splnění „úvodní“ podmínky pro samotné získání možnosti využívat národní roaming, tj. 20% obyvatel. Blíže viz příslušné závazky v licencích operátorů, kteří získali v aukci 800 MHz, 1800

⁴ Za samozřejmě neprosto nerealistického předpokladu, že by požadované minimálně 20% pokrytí vlastní sítí populace bylo dosaženo v den nabytí právní moci licence. Swan (tehdejší – pokud jde o mobilní síť a služby -nově vstupující hráč na slovenský trh), začal národní roaming využívat v polovině roku 2015, tedy cca 1,5 roku po získání příslušné licence.

MHz a 2600 MHz příslušné kmitočty a současně před ní již provozovali sítě využívajících frekvence v pásmech 900 MHz a 1800 MHz, tedy společností Slovak Telekom, Orange a O2)⁵.

Upozorňujeme na skutečnost, že podmínky pokrytí populace vlastní sítě, které bylo nutné splnit pro udržení nároku na využívání „regulovaného“ národního roamingu byly ve svém souhrnu dokonce přísnější (!), než rozvojová kritéria pro budování vlastní sítě novým hráčem stanovená jeho licenci následujícím způsobem:

- 25% obyvatel do 31.12.2015
- 50% obyvatel do 31.12.2018⁶

Návrh T-Mobile:

Z výše uvedených důvodů proto navrhuje následující úpravy návrhu Vyhlášení:

1. Změnu definice Oprávněného zájemce o národní roaming (ř. 2218-2221), a to následovně:

Oprávněný zájemce o národní roaming–Nový operátor, který je Držitelem přidělu v pásmu 700 MHz a který, prostřednictvím jím provozované veřejné komunikační sítě využívající jemu přidělené rádiové kmitočty v pásmu 700 MHz:

- a) ke dni zahájení poskytování služeb dle smlouvy o národním roamingu splňuje podmínku pokrytí alespoň 20 % obyvatelstva ČR,
 - b) nejpozději do 12 měsíců od splnění podmínky podle bodu a) splňuje podmínku pokrytí alespoň 40% obyvatelstva ČR,
 - c) nejpozději do 24 měsíců od splnění podmínky podle bodu a) splňuje podmínku pokrytí alespoň 60% obyvatelstva ČR, a
 - d) nejpozději do 36 měsíců od splnění podmínky podle bodu a) splňuje podmínku pokrytí alespoň 80% obyvatelstva ČR.
2. Úpravu závazků národního roamingu převzatých Stávajícími operátory tak, aby reflektovaly definici Oprávněného zájemce o národní roaming podle předchozího bodu.

B. Závazek národního roamingu je příliš extenzivní, neboť pokrývá veškeré existující technologie ve všech lokalitách pokrytých mobilními sítěmi Stávajících operátorů, bez ohledu na rozsah a strategii budování vlastní sítě Oprávněným zájemcem o národní roaming

⁵ Dostupné na webových stránkách Slovenského telekomunikačného úradu, viz např. strana 3 příslušné licence společnosti Slovak Telekom, <https://www.teleoff.gov.sk/data/files/37541.pdf>

⁶ Viz strana 2 příslušné licence vydané společnosti SWAN a dostupné na webových stránkách Slovenského telekomunikačného úradu na adrese <https://www.teleoff.gov.sk/data/files/37531.pdf>

Závazek národního roamingu ve své stávající podobě pokrývá služby poskytované prostřednictvím technologií 2G, 3G a 4G ve všech lokalitách pokrytých mobilními sítěmi Stávajících operátorů. Nijak tedy nezohledňuje to, kde (v souladu s rozvojovými kritérii) Oprávněný zájemce o národní roaming již pokrývá příslušné území České republiky svou vlastní sítí.

Oprávněný zájemce o národní roaming, stejně jako Stávající operátoři, však může získané frekvence v pásmu 700 MHz použít k budování vlastní sítě využívající jakoukoliv technologii, pokud dodrží příslušné další podmínky (např. podmínky na ochranu zemského televizního vysílání) promítnuté do příslušného individuálního oprávnění, případně do dalších relevantních dokumentů vydávaných Úřadem (např. PVRS).

Předpokládáme, že Oprávněný zájemce o národní roaming nejpravděpodobněji přistoupí nejdříve k budování sítě využívající technologii 4G, kterou teprve následně rozšíří na síť využívající technologii 5G.

V takovémto případě je ovšem požadavek na poskytování „celoplošného“ národního roamingu na sítích využívajících technologii 4G příliš extenzivní, znovu poskytuje pouze nedostatečnou incentivu pro budování vlastní sítě, a dostává se tak opět do rozporu se základními cíli Výběrového řízení.

Snadno totiž může nastat scénář, kdy Oprávněný zájemce o národní roaming začne budovat pouze „pro-forma“ síť využívající technologii 4G (aby splnil podle Návrhu zatím jedinou podmínku pro možnost využití národního roamingu na technologii 4G, tj. pokrytí 20% obyvatel České republiky), aby pak po několika dalších letech mohl reálně na celém území České republiky dále využívat s nemalými náklady vybudované 4G (i 3G a 2G) síť Stávajících operátorů.

Takovýto scénář by tak znovu byl ve zjevném rozporu se třemi základními cíli Výběrového řízení.

Přestože výše uvedený scénář považujeme za nejpravděpodobnější, je samozřejmé, že nikdo nedokáže se stoprocentní jistotou vědět, jestli bude či nebude po Výběrovém řízení existovat nějaký Oprávněný zájemce o národní roaming, ani jakou strategii a technologii použije při budování své vlastní mobilní sítě. Je tedy nutné najít mechanismus, který by do jisté míry konfliktní cíle Výběrového řízení (viz přecházející připomínka A část

Ad ii) ve svém souhrnu pouze nepopíral, ale v co možná nejvyšší možné míře balancoval, a to při všech možných variantách případného využití národního roamingu.

Návrh T-Mobilu:

Navrhujeme úpravu závazku národního roamingu tak, aby se závazek poskytnout národní roaming na služby poskytované prostřednictvím technologií 2G, 3G a 4G týkal pouze území, která Oprávněný zájemce příslušnou technologií sám nepokrývá.

Pokud tedy například Oprávněný zájemce o národní roaming, v souladu s naším předpokladem, pokryje v úvodní fázi 20% obyvatelstva sítí 4G, závazek Stávajícího operátora poskytnout mu národní roaming se, pokud jde o technologii 4G, bude týkat pouze těch území, která dosud Oprávněný zájemce o národní roaming jím provozovanou sítí 4G nepokrývá. Závazek Stávajícího operátora poskytnout národní roaming na technologii 2G a 3G se bude i nadále týkat celé 2G a 3G sítě Stávajícího operátora (protože Oprávněný zájemce o národní roaming žádné území jím provozovanou sítí 2G případně 3G nepokrývá).

Pokud by naopak došlo k málo pravděpodobnému scénáři, že by Oprávněný zájemce o národní roaming začal budovat vlastní síť pouze s využitím technologie 5G, závazek Stávajícího operátora poskytovat národní roaming na sítích 2G, 3G a 4G by nebyl nijak územně limitován (protože Oprávněný zájemce o národní roaming by nikde jím provozovanou sítí 2G, 3G ani 4G nedisponoval).

Klíčovým principem, na kterém by byl závazek národního roamingu postaven, by tak bylo to, že tento národní roaming dodává z hlediska Oprávněného zájemce o národní roaming vždy pouze inkrementální pokrytí/technologii. Předchází se tak tomu, aby Oprávněný zájemce o národní roaming nepůsobil na mobilním trhu po mnoho let de facto pouze v roli MVNO, který má možnost bez jakýchkoliv omezení využívat sítě Stávajících operátorů a má jen zanedbatelnou motivaci budovat, rozvíjet, či jen dokonce využívat vlastní síť.

C. Závazek národního roamingu je příliš extenzivní, neboť umožňuje paralelní vytěžování několika sítí

V neposlední řadě je nutné se vyvarovat situaci, kde by Oprávněný zájemce uzavřel regulovanou smlouvu o Národním roamingu paralelně s několika Stávajícími operátory. Takový postup by byl zřetelně v rozporu s důvody pro uložení této povinnosti a byl dokonce schopný narušit férovou soutěž mezi operátory. Nový

operátor by mohl (bez vlastních investic) dospět paradoxně k nejlepší síti v ČR. K obdobné nekalé situaci došlo například v Polsku.

Návrh T-Mobilu:

Oprávněný zájemce mohl současně využívat pouze jednu síť Stávajících operátorů pro účely regulovaného Národního roamingu.

2.23. Ke kapitole 8 Závazky - 8.2 Závazek velkoobchodní nabídky (700 MHz)

Žádáme Úřad o vyjasnění, jaké služby jsou předmětem tohoto závazku. Na několika místech Vyhlášení, např. na řádcích 1271 a 1281, je uvedeno vymezení předmětu závazku „poskytování služby vysokorychlostního přístupu k Internetu ze strany Závazce o přístup“. V tomto kontextu pak není příliš srozumitelné, proč se navrhuje na řádku 1291 stanovit povinnost držitelům přidělu v pásmu 700 MHz stanovit velkoobchodní ceny jednotlivých služeb za minutu, SMS, MB apod.

2.24. Ke kapitole 8 Závazky - 8.3 Závazek PPDR (700 MHz)

Žádný z doposud představených dokumentů ČTÚ nepřinesl větší jistotu ohledně přesnějšího definování závazků spojených s poskytováním PPDR služeb. I přes zjevnou snahu se toto nepodařilo ani v dokumentu Vyhlášení.

Například můžeme konstatovat, že stále postrádáme větší míru detailu závazku – např. jak se má operátor vypořádat s požadavkem na funkcionalitu, která nebyla ještě v 5G síti standardizována. Domníváme se, že je nemožné se vědomě zavazovat k něčemu, o čem v současné době máme silné pochybnosti, že budeme moci v budoucnu doručit – např. BB - PPDR v 5G síti. Jak by taková objektivní nemožnost plnění byla vykládána z pohledu dodržení závazků z aukce?

A dále, velká nejistota panuje ohledně skutečné úhrady závazků. Požadavky na implementaci některých funkcionalit odhadujeme jako extrémně nákladné. Jakou mají operátoři jistotu, že takto vynucené náklady budou skutečně uhrazeny, nejlépe před jejich realizací? Jakým způsobem reflektuje nákladový model tu skutečnost, že vynucenou implementaci některých síťových prvků ze strany Ministerstva vnitra (dále „MV“) bude posléze ze své podstaty využívat i sám operátor, i když bez požadavku MV by k této implementaci nikdy nepřistoupil? A jakým způsobem reflektuje nákladový model tu skutečnost, že některé prvky, či celé služby prioritního PPDR budou nabídnuty operátorem třetím stranám.

Podmínky Vyhlášení musí poskytovat operátorům záruku, že poskytováním služeb v rámci závazku PPDR nebude ohrožena kvalita služeb poskytovaných operátorem.

Podmínky Vyhlášení musí poskytovat operátorům záruku, že jim bude ze strany MV poskytnuta dostatečně dlouhá lhůta na implementaci zohledňující jak dodávku příslušného HW, SW, tak jejich implementaci v síti.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile žádá Úřad, aby v rámci konzultace poskytl odpovědi na výše uvedené otázky a dopracoval nákladový model o principy úhrady jednorázových investic.

A dále apelujeme na Úřad a ostatní dotčené orgány, aby byla obnovena pracovní skupina, která povede k vyjasnění Závazku PPDR ještě před aukcí pásma 700 MHz. Jsme připraveni tuto diskuzi vést konstruktivním směrem tak, aby oba závazky byly definovány ve větším detailu.

2.25. Ke kapitole 8 Závazky - 8.3.1.1 Obsah závazku Prioritního BB-PPDR

Povinný poskytovatel prioritního BB-PPDR má mimo jiné převzít závazek zajistit, na základě požadavků Oprávněného zájemce o PPDR, pokrytí hraničních přechodů definovaných v kapitole 5 Přílohy 4 Vyhlášení (viz 8.3.1.1 písm. b)), případně pak i pokrytí dalších území, lokalit objektů (viz 8.3.1.1 písm. c)).

Mobilní operátoři při budování a technologických inovacích svých sítí, které jsou v odvětví elektronických komunikací investičně velmi náročné, samozřejmě zohledňují i to, kde je efektivita těchto investic co možná nejvyšší, a jejich návratnost (z příjmů, které získávají od svých zákazníků) co nejrychlejší. Existují-li lokality s malým či nulovým pokrytím, bývá tomu tak primárně proto, že se jedná o lokality, kde je předpokládaný budoucí příjem ze služeb ve zjevném nepoměru s investiční náročností na realizaci pokrytí této lokality. V případě otevřené skupiny území, lokalit objektů podle 8.3.1.1 písm. c) se navíc může jednat i o území, kam je zakázán přístup veřejnosti (a jejich pokrytí má tak nulový komerční potenciál).

Lze se tedy důvodně domnívat, že významné množství, možná až 100%, případných požadavků na zajištění pokrytí se bude týkat území, která by při běžné podnikatelské činnosti Povinného poskytovatele prioritního BB-PPDR mobilními sítěmi reálně pokryta nebyla. Ze strany Povinného poskytovatele prioritního BB-PPDR se tak bude jednat o ztrátovou investici. Je tedy přirozený požadavek, aby takováto investice byla ze strany Oprávněného zájemce o PPDR Povinnému poskytovateli prioritního BB-PPDR v plné výši kompenzována.

Požadavek na realizaci či posílení pokrytí může být, podle konkrétní situace, realizován různými způsoby: může se jednat od jiného způsobu naklopení antény (bez požadavku na dodatečné investiční náklady) až po výstavbu nové základnové stanice a jejího osazení příslušnou aktivní technologií, zabezpečení napájení apod. (typicky investičně nejnáročnější varianta). Ať se již bude jednat o jakékoliv řešení, vždy bude dopředu známo, jakým způsobem bude realizováno a jaké investiční náklady budou s takovýmto řešením spojené.

Z textu Vyhlášení ani dalších dokumentů týkajících se Výběrového řízení však není jasné, jak bude zabezpečena kompenzace těchto nezbytně nutných investičních nákladů.

Dokument Metodika sběru vstupů do modelu pro služby Národního roamingu a Prioritní BB-PPDR (verze pro veřejnou konzultaci ze dne 17. 6. 2019) sice na str. 1 říká následující: „Nad rámec jednotkových nákladů (které jsou předmětem této metodiky) je operátor oprávněn za služby zahrnuté v závazku národního roamingu účtovat i jednorázové náklady za zřízení služby odpovídající skutečně vynaloženým nákladům, které nejsou předmětem této metodiky (nejsou předmětem modelu kalkulace jednotkových nákladů pro služby Národního roamingu a Prioritní BB-PPDR).“ Toto je však poměrně vágní ustanovení, ze kterého není vůbec jasné, zda „jednorázovým nákladem na zřízení služby“ bude při realizaci dodatečného pokrytí i investiční náklad spojený například s vybudováním nové základnové stanice. Je nezbytné obdobně vyřešit i úhradu investičních nákladů spojených s plněním závazku dle kapitoly 8.3.1.3 Vyhlášení.

Návrh T-Mobile:

Pro zabezpečení požadavku, aby byly příslušné skutečně vynaložené náklady spojené se splněním požadavku na zajištění dodatečného pokrytí Povinnému poskytovateli prioritního BB-PPDR v plné výši kompenzovány, navrhujeme následující úpravu:

1. Z věty na řádce 1402 požadujeme vypustit „pokrytí hraničních přechodů definovaných v kapitole 5 Přílohy 4 Vyhlášení“.
2. Za písmeno b) na řádce 1407 doplnit nové písmeno c) v následujícím znění:
c) ze strany Oprávněného zájemce o PPDR nebude v plné výši zabezpečena, dle vzájemně předem dohodnutých platebních podmínek, úhrada skutečně vynaložených nákladů spojených se zajištěním pokrytí. Povinný poskytovatel prioritního BB-PPDR je povinen před zahájením plnění každého z požadavků na pokrytí předložit Oprávněnému zájemci o PPDR kalkulaci nákladů, které bude nezbytné vynaložit na splnění každého z požadavků.

2.26. Ke kapitole 8.4.3 Postup při refarmingu – řádek 1699

Žádáme Úřad o doplnění případného postupu Úřadu, včetně časového plánu, v případě, že nebylo o všech přidělech pravomocně rozhodnuto. V této souvislosti upozorňujeme, že výsledek refarmingu zásadně ovlivňuje mimo jiné i výběr technologie pro roll - out sítě (rádiové vysílací zařízení je velmi často vymezeno příslušným blokem v pásmu 3400 – 3800 MHz). Případné prodlevy v procesu refarmingu, způsobené ať už neudělením práv ke všem kmitočtům v pásmu 3400 – 3600 MHz, či nenabytím právní moci vydaných přidělů, tedy přinesou i prodlevy v reálném využívání spektra ostatními účastníky aukce, pokud ti se chtějí vyhnout marným investicím do zmíněných zařízení.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile žádá, aby Úřad ve Vyhlášení vázal běh lhůt pro uložené závazky a povinnosti pojící se ke kmitočtům z pásma 3400 – 3800 MHz na právní moc přidělů po provedení konečného refarmingu tohoto pásma.

2.27. Ke kapitole 15 Seznam definic a zkratk

Návrh T-Mobile:

Žádáme Úřad o definování sousloví „datum uvolnění pásma 700 MHz“. Toto považujeme za zcela zásadní, neboť Úřad váže k tomuto momentu alternativní počátek běhu celé řady lhůt. Je proto nezbytné, aby byl tento okamžik jednoznačně identifikovatelný z pohledu operátora držícího nově práva na využívání pásma 700 MHz.

2.28. K Příloze 3 Vyhlášení – Aukční řád, kapitola 5 – Rozdělení kmitočtů

Aukční řád by měl **umožňovat dohodu mezi alespoň některými operátory** o umístění vydražených bloků ve frekvenčním spektru. Nyní je aukční model pro obě pásma obecně založen primárně na dohodě všech operátorů nebo případném losování (při nedohodě všech operátorů). Z technických důvodů (například pasivní intermodulační produkty, parametry technologie a podobně) by mohlo být technicky přínosnější umožnit výměnu frekvenčních bloků mezi alespoň částí účastníků, a to také po losování.

2.29. K Příloze 3 Vyhlášení – Aukční řád, kapitola 4.4.4

Vzhledem ke stanovení požadavku na minimální velikost spektra v držení jednoho Účastníka aukce může pravidlo v této kapitole vést k situaci, kdy tento Účastník aukce zaplatí cenu za blok, ke kterému nakonec neobdrží práva na využívání. Toto riziko vzniká pro Účastníky aukce, kteří nejsou držiteli spektra v pásmu 3600-3800 MHz.

Riziko můžeme konkrétně popsat takto:

V případě, že ceny během Aukční fáze vystoupají na maximum, které je Účastník aukce bez práv k využívání spektra v pásmu 3600-3800 MHz, podávající nabídku na 2 Aukční bloky v Kategorii aukčních bloků B (pásmo 3400 – 3600 MHz), ochoten zaplatit, a na jednom bloku dojde k navýšení ceny jiným Účastníkem aukce, pak Účastník aukce, který již není držitelem nejvyšší nabídky u tohoto bloku, již nebude chtít získat blok zpět za vyšší cenu (vzhledem k dosažení jeho cenového maxima), zůstane mu tedy pouze 1 blok o velikosti 20 MHz. Toto je ovšem porušení pravidla minimálního rozsahu nabídky. Pokud bude aukce pokračovat, systém tohoto Účastníka aukce nepustí do dalšího kola, pokud nepodá nabídku na další blok v tomto pásmu nebo nevezme zpět nejvyšší nabídku na blok, kde je držitelem nejvyšší nabídky (případně může použít absenci, ale to pouze odloží problém na další kolo). Pokud vezme zpět nejvyšší nabídku a nikdo jiný se v dalších kolech nestane držitelem nejvyšší nabídky pro tento blok, pak tento Účastník aukce zaplatí cenu za tento blok, ale práva k využívání tohoto spektra nezíská. Systém je dokonce nastaven tak, že některé kroky může učinit automaticky (nejdříve odebere absenci, následně učiní zpětvzetí nabídky).

Podle současného nastavení pravidel aukce může vzniknout situace, kdy se Účastník aukce stane držitelem pouze jednoho bloku 20 MHz (v součtu se spektrem z pásma 3600 – 3800 MHz) po závěrečném aukčním kole, což by bylo porušením pravidla Minimální rozsah nabídky. Tato situace by vznikla podle stejného scénáře popsaného výše, kdy by držitel nejvyšší nabídky pouze jednoho bloku v kategorii B použil pasivní absenci, a zároveň by ve stejném kole všichni ostatní Účastníci aukce pouze potvrdili své nabídky (byly by splněny podmínky pro závěrečné aukční kolo podle kapitoly 4.3.4 Aukčního řádu).

Návrh T-Mobile:

Vzhledem k výše uvedeným negativním scénářům, které vedou buď k porušení pravidla minimálního rozsahu nabídky, nebo pro některé operátory znamenají riziko platby za spektrum, ke kterému však nebudou mít práva k využívání, požadujeme, aby byla výše uvedená kapitola vypuštěna. V této souvislosti odkazujeme na naši připomínku 2.2 k části 6 Předmět výběrového řízení – velikost bloků, kde poukazujeme na nutnost stanovení asymetrických bloků. Takový přístup by napomohl rovněž ke zmírnění rizika popsaného výše.

2.30. K Příloze 3 Vyhlášení – Aukční řád, kapitola 4.4.6 – Stažení nejvyšší nabídky

Úřad navrhuje, aby účastníci aukce měli možnost uplatnit Stažení nejvyšší nabídky v maximálně 4 Aukčních kolech. V takovém návrhu vidíme příležitost k nedůvodnému, spekulativnímu prodlužování Aukční fáze.

Návrh T-Mobile:

T-Mobile žádá Úřad o snížení možnosti Stažení nejvyšší nabídky na maximálně 2 Aukční kola.

2.31. K Příloze 3 Vyhlášení – Aukční řád, kapitola 4.4.9 – Pravidla spektrálního limitu pro Aukční bloky kategorie B

V této kapitole Český telekomunikační úřad konstatuje, že v případě nedostatečného zájmu Nových operátorů v prvním Aukčním kole (součet bodů Aktivita u Aukčních bloků kategorie B všech Nových operátorů nebude roven 2 bodům Aktivita nebo nebude vyšší), dojde od následujícího Aukčního kola ke zvýšení Spektrálního limitu pro pásmo 3400 - 3600 MHz (se započtením současného přidělu v pásmu 3600-3800 MHz) o 20 MHz pro všechny Účastníky aukce. Společnost T-Mobile nesouhlasí s tímto postupem. V případě, že zájem Nových operátorů o toto spektrum bude v prvním kole velmi malý (méně než 2 bloky), není důvod, proč by měl být navýšen spektrální limit v tomto pásmu i těmto operátorům.

Návrh T-Mobile:

Navrhujeme tedy změnit text na řádce 478 následovně: „... potom dojde od následujícího Aukčního kola ke zvýšení Spektrálního limitu pro pásmo 3400-3600 MHz (se započtením současného přidělu v pásmu 3600-3800 MHz) o 20 MHz pro všechny Stávající operátory, a to tak, že pro Stávající operátory bude Spektrální limit zvýšen na 100 MHz. Současně platí, že Stávajícím operátorům s Eligibilitou převyšující nulu bude zvýšen celkový počet bodů Eligibility o 1 bod. Výše Záruky dle kapitoly 9.3 Vyhlášení zůstává nezměněna.“

Adekvátně by měla být změněna i tabulka v kapitole 3 Aukčního řádu, kde navrhujeme vymazat text „120 MHz pro Nové operátory“. Výsledný text by měl být: „v případě splnění podmínky dle kapitoly 4.4.9 Aukčního řádu bude od druhého Aukčního kola zvýšen na 100 MHz pro Stávající operátory“.

2.32. K Příloze 5 Vyhlášení, kapitola 1.1 a 1.2

Žádáme Úřad o objasnění, jaký bude postup a stanovisko Úřadu v případě rozdílu méně než 2 % nižším než je požadovaná hodnota?

2.33. K Příloze 5 Vyhlášení, kapitola 2.2.2 – limitní hodnoty

Limitní hodnoty pro RSRP a SINR mají u definice v závorce uvedenu platnost pro síť 4G. Plánuje ČTÚ vytvoření pracovní skupiny k definici daných limitů i pro technologie založené na 5G, respektive definic čistě ekvivalentních prahů s případnými odlišnostmi/specifikami 5G technologií.